

KVINDEN OG SAMFUNDET.

Udgivet af

Dansk Kvindesamfund.

Nr. 51.

Kontor: Nørregade 33, St.

28. December 1901.

Udgaar hver Lørdag.

17. Aarg.

Koster 50 Øre Kvartalet. (+ 9 Øre i Postpenge i København.) Enkelte Numre 5 Øre.
(+ 11 — — i Provinserne.)

Julie Laurberg,

Fotograf.
Hotel du Nord.
Indgang ad Porten. Elevator.

Kunstvævning.

M. J. Vestergaard,

Knabrostræde 3, 3. Sal.

Træffes 12—4.

Panline Worms Minde.

Boglegaterne ere i Aar uddelte til Frk. Agnes Boberg af Odder, Frk. Aug. Gjerding af Frederiksberg, Frk. Signe Hansen af Aalborg, Frk. Obel Koch af København, Frk. Johanne Madsen af Viborg og Fru Berg Nielsen af København.

Kvindernes Køkken,

Vimmelskaftet 36, 2den Sal,

Frokost fra 11—2

Middag » 3—6¹/₂

Middag leveres ud af Huset.

EMMY THULSTRUP.

Hjemmelavet Konfekt,

tilkendt eneste

Panoptikon, V, 1ste Sal o. G.

Telefon 26543.

Til Læserne og Medarbejderne!

Det er med dyb Beklagelse at jeg i Dag tager Afsked med Bladets Læsekreds, men til Trods for den varme Interesse jeg altid har næret for Bladet, til Trods for den Imødekommenhed, jeg fra mange Sider har set Beviser paa, indser jeg at mine Kræfter ikke vil slaa til for at kunne redigere et fjortendags Blad. Jeg bringer mine Medarbejdere min hjertelige Tak for deres Forstaaelse og Tillid i den Tid vi have arbejdet sammen med det fælles Maal for Øje. Bladets Udbredelse i saa vide Kredse som muligt.
Vibeke Salicath.

Evig Retfærdighed.

En Slyngel, Hykler eller Nar, saa kaldes gerne han, der træder Fremtidsvejen først i Folk og Fædreland.

Han drikke maa Skarntydesaft og smage Øksens Staal, for ham man bygger Galger op og tænder høje Baal. Og Menneskenes Harm og Had til Graven følger ham, hans Navn besudles frækt med Løgn, med Ondskab, Spot og Skam. Men Sandhed vinder dog en Gang, thi fremad, frem det gaar; Retfærdighedens Sag, tilsidst som Sejrherr staar.

Kun frejdig, gamle Sokrates i Fængslets snævre Rum! forlad Dig paa din indre Røst til Døden gør Dig stum! Lérlampen kan de knuse vel, som Guddomsflammen bar, men slukker ej med Dødens Vin din Tankes Lue klar, udsletter ikke dine Ord af Menneskenes Hu med al den Gift, der blandes fra Verdens Gry til nu. I Dag fordømt, i Morgen prist! thi fremad, frem det gaar; tilsidst faar Sandhed Overhaand, med Sejren Retfærd staar.

Du gamle Graaskæg i din Vraa*), følg kun din Forskertrang! forøg kun dristigt Kunskabs Skat, Du skal faa Ret en Gang! lad dem kun haane, bande Dig en Satans Munk og Trøld! fem Hundred Aar for tidligt for din Velfærd faldt din Old. Men ej for tidligt blev Du født til hele Slægtens Gavn, og vore Fædres Djægle vi har givet Helgennavn. Den blinde ser, Træl vorder Drot, thi fremad, frem det gaar, og Uret taber dog tilsidst, med Sejren Retfærd staar.

Staa Galilea, staa kun fast, stol paa din Tanke trygt, lad dem kun spotte, naar Du har genkaldt dit Ord af Frygt! trods deres Blindhed Solens Glans er lige klar og ren! lad Præster og Tyranner kun Dig volde Harm og Mæn! en Sandhed blev dog aldrig dræbt med Skældsord eller Nid.

*) Den engelske Munk Roger Bacon fra det 13. Aarhundredet var langt forud for sin Samtid i Naturerkendelse, og maatte derfor lide megen Forfølgelse.

De kan kun smæde, pine, slaa dens Vidner for en Tid. Men Solen bryder gennem Sky, og fremad, frem det gaar, Retfærdigheden dog tilsidst som Sejrherr staar.

Og er endnu der Folk som dem og Tanker med slig Magt? i Nød og Trang sov mange hen, fik aldrig Tanken sagt. Og mange under Verdens Band, der lever her og hist, fordi tre Hundred Aar forud fløj Sjælens kække Gnist. Om ikke Fjendskab møder de dog kolde Hjærter blot, og de maa døje Sorg og Savn og hver en Ustings Spot. Men Tidens Hjul sig drejer rundt, og fremad, frem det gaar; tilsidst faar Sandhed Overhaand, med Sejren Retfærd staar.

Charles Mackay,
(Fra engelsk ved U. Birkedal.)

Dansk Kvindesamfunds Virksomhed.

Vi maa bedrøve vort Blads Læsere med den Meddelelse, at »Kvinden og Samfundet« fra 1. Januar kun vil udkomme hver fjortende Dag. Da vi for lidt over to Aar siden gjorde Springet fra Maanedstid til Ugeblad uden at forhøje Kontingentet, tog vi en Byrde paa vore Skuldre, som har trykket lige siden. Vi havde nu kun Valget mellem at sætte Prisen op eller at indskrænke Trykningsudgiften. Vi har foretrukket det sidste, da vi først og fremmest ønsker, at Bladet skal finde frem til enhver, der vil laane Øre til vor Sag uden Hensyn til Vedkommendes økonomiske Evne.

Samtidig sker der følgende Ændring i Bladets Ledelse. Fru Monrad gaar ud af Udvalget, men vedbliver at medarbejde ved Bladet. Fru Salicath fratræder som Redaktør, da hun ikke ønsker at redigere et Fjortendagsblad (hvilket unægtelig ogsaa kan have sine Vanskeligheder). Redaktionen overtages af Frk. Kirstine Frederiksen.

Bladudvalget.

Næste Nummer af Bladet kommer den 11. Januar n. A.

Fra Uge til Uge.

Rigsdagen.

(15.—22. Decbr.)

Efter at have behandlet et Par smaa Lovforslag om en Privatbane paa Djursland, om den internationale Undersøgelse af Havdybderne og

om Havnearealernes Bortsalg med fremtidig Forkøbsret for Københavns Kommune, gik Folketinget over til vigtigere Sager.

Hr. Th. Larsens Forslag til Beslutning om en Folke-, Invaliditets og Alderdomsforsikring hviler paa Grundsatningen om Selvhjælp til Statshjælp. Forslagsstilleren gjorde gældende, at en tiaarig Erfaring har vist saa store Kræfter ved den gældende Lov om Alderdomsforsørgelse, at en Forandring er nødvendig. De Trængende, som har fyldt 60 Aar, gider ikke mere bestille noget, selv om de er ved god Arbejdskraft efter Alderen. Hr. Larsen henviste til den bekendte Bismarckske Lov i Tyskland som Forbillede. Herimod gjorde Hr. Hørdum paa Socialdemokraternes Vegne Indsigelse, han betegnede Forslaget som uigennemførlig. At dække Udgifterne ved en Spiritusskat var forkastelig. Forslaget »til Beslutning« vedtoges enstemmigt med 70 Stemmer.

Helligdagsloven var dernæst til 1. Behdl. i Folketinget. Det af Hr. Knop anbefalede Forslag gaar ud paa, at Butikerne skal være lukkede hele Søndagen og Barberstuerne fra Kl. 10 Fmd. (nu Kl. 12). — Alle Helligdagsbestemmelser trænger iøvrigt til at samles i en Lov.

Stuttelig behandlede et Forslag om Arbejdsløsheden. Fra socialdemokratisk Side krævedes, at visse store Foretagender (Frederiks Hospital, den ny Hovedbanegaard, Kristiansborg Slot osv.) straks iværksættes, hvilket den fungerende Indenrigsminister, Hr. Alberti, betegnede som umuligt, da store Forberedelser maatte iværksættes, inden der kunde tages fat paa disse Opgaver. Forøvrigt mente Ministeren, at det var Kommunerne, ikke Staten, som her burde tage Affære.

Rigsdagen tog derefter Ferie til c. 9. Januar.

U. Birkedal.

Opmærksomheden henledes paa omstaaende Annonce om Dansk Kvindesamfunds Klubaften, hvor Frk. Elna Jakobson vil tale om Wergeland. Medlemmerne have Lov at modtage Gæster.

Litteratur.

Fanny Tuxen: »Forviklinger«. (H. Hagerups Forlag, 143 S.) Naar en Bog skal bedømmes, vil Dommen meget bero paa hvad Maalestok, der anlægges.

Tages der ene kunstneriske Hensyn, træder Fordringen til »litterær Værdi« i første Række, bliver Dommen ofte ugunstig; men lægges der mest Vægt paa det gode, sunde, sympatiske, eller det livligt underholdende, da kan der afsiges en god Dom.

Maalt med den sidste Maalestok maa Fru Tuxens »Forviklinger« kaldes en god Bog. Hun vil noget godt og fortæller livligt og underholdende, somme Tider lidt vel søgt og romantisk, f. Eks. den Scene, hvor Bogens Heltinde dristigt gaar løs paa den